

Lägesrapport – Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak

Instruktioner

Lägesrapport ska tas fram i samband med varje ansökan om utbetalning. Den ska beskriva och analysera den gångna 6-månadersperioden med fokus på hur genomförda aktiviteter har bidragit till projektets utveckling och till att nå målsättningar och resultat. Lägesrapporten ligger till grund för en bedömning av projektets framdrift och är ett verktyg för att samla upp projektets resultat. Lägesrapporten används också för att samla upp resultat för Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak i sin helhet. Därför är det viktigt att lägesrapporten skrivs på ett sätt som lätt kan förstås och kommuniceras.

Projektledaren ansvarar för att ta fram en gemensam/fælles lägesrapport för hela projektet. Projektledaren ska sammanfatta och analysera projektets utveckling mot satta mål baserat på information från hela projektpartnerskapet. Fokusera på att analysera projektets utveckling snarare än på att få med alla detaljer.

Lägesrapporten ska mailas till projektets rådgivare som begär in eventuella kompletteringar och meddelar när lägesrapporten är godkänd. Granskning av kostnader och utbetalning av medel kan påbörjas först när lägesrapporten är godkänd av projektets rådgivare. Den godkända lägesrapporten bifogas/vedlægges sedan som fil (pdf) i Min Ansökan under rubriken/överskriften "Lägesrapport". Dokumentet ska namnges utifrån modellen Lagesrapport_nummer.pdf

1. Allmän information

Projektname		Ärende-ID
SMaRT - Sustainable Mobility Rural and Urban Transport		NYPS 20203416
Redovisningsperiods start 2020-07-01	Redovisningsperiods slut 2021-01-31	Lägesrapport nummer 2

2. Periodens resultat och utfall

- Analysera de milstolpar, delresultat och mål som har uppnåtts under perioden i förhållande till valt programspecifikt mål samt förväntat resultat i projektets beslut/tilsagn. Redogör för hur periodens resultat leder i riktning mot projektets slutmål.

- Redogör för och analysera eventuella oväntade resultat.
- Analysera hur projektets arbete med horisontella kriterier (hållbar utveckling, jämställdhet/ligestilling mellan kvinnor och män samt lika möjligheter och icke-diskriminering) leder till bättre resultat. Ge konkreta exempel.

Programspecifikt mål:

Öka det miljövänliga transportarbetet i utvalda korridorer, inklusive i kärnnätverket TEN-T samt i och omkring tätorter

Projektmålet är att utveckla, förbättra och skapa enklare tillgång till miljövänliga och koldioxidsnåla transportsystem för besökare, arbetande och boende, vilket främjar hållbar regional och lokal trafik. Projektet ska därför ha som mål att *identifiera åtgärder som stimulerar ett förändrat resebeteende*. Baserat på resultaten från projektet ska åtgärder genomföras som leder till ett ökat hållbart resande.

För att *mäta projektets möjligheter att uppnå det programspecifika målet* ska målgruppens medvetenhet om hållbara resealternativ mätas i början och slutet av projektet. Målet är att medvetenheten om hållbara resealternativ ska ha ökat med 10 % i varje område och att 10 % fler i målgruppen ska ha övervägt hållbara resealternativ.

Projektet ska, med utgångspunkt i de åtgärder som visare bäst potential, även göra *prognoser på vilka CO₂-effekter* respektive åtgärd skulle kunna medföra vid bred implementering. Tillsammans med en kostnadsfaktor ska projektet presentera *en vägledning för vilka åtgärder som ger de största effekterna per investerad krona*. Projektet ska även reflektera kring vilka *effekter potentiella åtgärder kan ha på sundhet och sociala faktorer*.

Förväntade resultat

De områden där projektet har som mål att identifiera lämpliga åtgärder:

- Tydliga alternativa möjligheter för hållbarare resande.
- Incitament att resa mer hållbart
- Medvetenhet om och enkel tillgång till hållbara resealternativ
- Hållbara affärsmodeller för resealternativ
- Tillit bland allmänheten till de tillgängliga hållbara resealternativen

Analys av periodens resultat och utfall:

Oväntat resultat

På grund av pandemin har partnerskapet som helhet anammat digital teknik som en extra bonus i SMaRT-projektet. I grunden finns verktyget Teams som en gemensam plattform men erfarenheterna sträcker sig från förberedelse till genomförande. Effekten är att SMaRT-medarbetare nu känner sig betydligt bekvämare med formatet och ser stora fördelar i tidsvinster och koncentration med att genomföra digitala möten.

Projekt mål

Aalborg Kommun och Västra Skaraborg har genomfört varsin attitydundersökning. Undersökningarna utgör underlag när måluppfyllelsen om hållbara resealternativ ska mätas. Medvetenheten ska över tid ha ökat med 10 % i respektive område och 10 % fler i målgruppen ska ha övervägt hållbara resealternativ.

Västra Skaraborg har genomfört en kartläggning av de geografiska naven för hållbart resande i området. Detta är ett lokalt delmål som nu är uppfyllt och resultatet är ett underlag för att uppnå projektets aktivitetsindikationer.

Halland har identifierat två servicenoder på avstånd från etablerad service. De är viktiga för att skapa tillit till det hållbara cykelalternativet. En dialog för CO2 mätning har påbörjats i samverkan med Chalmers högskola.

Horisontella kriterier

Risker för diskriminering analyseras utifrån ett intersektionellt perspektiv vid bedömning av utrustning, till exempel vid test av hyrcykelsystem.

Upphandling av konsulttjänster görs med hänsyn bland annat till företags förhållande till hållbarhetsfrågor som miljöpåverkan, jämställdhet och allas lika värde. Anbudssvar ska beskriva hur företaget arbetar icke-diskriminerande och med miljö- och jämställdhetsfrågor.

Analys

Det är tidigt i projektet och mycket har påverkats pga pandemins restriktioner. Vissa delområden påverkas mer än andra vilket innebär en viss obalans i var man är i projektet. En viss frustration finns över att inte komma framåt i den takt som de förväntat sig. Trots detta löper projektet ingen risk att inte kunna genomföras, om än med vissa justeringar under vägen på grund av projektets sluttid.

3. Aktivitetsindikatorer

- Ange och kommentera periodens utfall för alla projektets aktivitetsindikatorer i tabell och fält nedan.
- Fyll även i dem direkt i Min ansökan under rubriken "Lägesrapport" när rapporteringen skickas in. Kommentera periodens utfall i kommentarsfältet.
- Följ "Vägledning kring aktivitetsindikatorer ÖKS" vid redovisningen av utfall.

Projekt med aktivitetsindikatorer som rör/omhandler företag/virksomheter eller organisationer ska fylla i dessa i Min Ansökan under Hantera indikatororganisationer. Observera att enskilda näringsidkare/enkeltmandsvirksomheter i Sverige och Danmark som använder person-/CPR-nummer inte ska registreras med sina nummer i Min

ansökan. Ange istället företagets namn, land och adress samt vilken aktivitetsindikator det gäller i fältet nedan.

Projektet ska verka ett långsiktigt samarbete genom att minst fem nya och formaliserade samarbeten startas, nya handlingsplaner skrivs eller avtal sluts under projektet.

Periodens utfall för aktivitetsindikatorer:
(Aftaler mellem kommuner, netværk mellem erhvervsdrivende på området og eksperter, kommunale handlingsplaner)

Aktivitetsindikator	Målvärde	Periodens utfall	Kommentar till periodens utfall	Totalt utfall hittills, inklusive aktuell period
	5			
Samarbeten		2	arbetsgrupper	5
Nätverk		2	1 befintligt företagsnätverk involverat för SMaRT	3
Avtal				1
Planer				
Strategier				

Enskilda näringsidkare/enkeltmandsvirksomheder (företagets namn, land, adress, aktivitetsindikator) tillkomna sedan Lägesrapport 1:

Varbergs Fastighets AB, Sverige, Otto Torells gata 3, 432 44 Varberg
Lundsbrunns Kurort, Sverige, Brunnsvägen 32, 533 72 Lundsbrunn

4. Uppföljning, utvärdering/evaluering och lärande

- Beskriv hur projektet har arbetat med uppföljning och utvärdering/evaluering under perioden. Vad har projektet lärt sig och hur har det påverkat genomförandet?
- Har projektet anlitat/indköpt extern utvärdering/evaluering? Ange i så fall utvärderare/evaluator. Analysera vad utvärderingen/evalueringen har kommit fram till, vilka rekommendationer projektet har fått från utvärderaren/evaluator och vilka insatser som gjorts som svar på rekommendationerna.

Analys av periodens arbete med uppföljning, utvärdering/evaluering och lärande:

Projektets har anlitat extern utvärderare, Potential 12. Underlag för utvärderingsplan har tagits fram, intervjupersoner har identifierats och möten är inbokade. Resultat från den första utvärderingen levereras under period 3.

Lokala lägesrapporter

Projektet har initierat ett kvalitetsinriktat system med lokala lägesrapporter för avstämning inom respektive område och med projektledningen. Syftet är att stärka projektets lärprocesser, kreativa relationer mellan partners och kontakter över landsgränserna.

Digital mötesstruktur

Det gränsöverskridande lärandet har som syfte att ge sparring, input, nya idéer och innovation till utveckling av case eller del av case, och ska ge mervärde för casen. En tillämpning ges i den nya digitala mötesstrukturen som arbetats fram som en del av den pandemisäkra interna kommunikationsplanen.

Digitala rejsehold

Rejsehold är en del av det gränsöverskridande lärandet även i den nya, digitala formen.

Omvärldsanalys

Akademin bevakar aktuell forskning och kanaliserar kunskap i samband med de arbetsområden man är involverad i.

Breda lokala samarbeten

Att arbeta tillsammans med andra i förvaltningsövergripande platsutvecklingsprojekt är ett sätt att använda SMaRT i bredare kontext. Det tillför SMaRT ny kunskap och fungerar implementeringsförberedande.

5. Långsiktiga effekter

- Hur har projektet under perioden arbetat för att resultaten ska användas långsiktigt?
- Hur ska projektets resultat implementeras?
- Vad kommer att leva vidare efter projektets slut? Hur kommer det att leva vidare?

Analys av periodens bidrag till projektets långsiktiga effekter:

Arbetsgrupperna som skapats i respektive projekt är sammansatta av personer med olika professionell kunskap placerade på olika håll i organisationerna. Det borgar för att organisationerna har många bärare av idéer och resultat att vidareutveckla efter projektens slut.

Projektets olika case kan utvecklas beroende på testresultat och förändringar i samhället. Det som från början var en lösning för besökare kan också bli en resurs för boende och vice versa. Effekterna av testerna och omvärldsförändringarna avgör om och i så fall vilka långsiktiga lösningar som blir verklighet och hur de då ser ut. Det stärker ett praktiskt genomförande av lösningar som en del av den normala verksamheten efter projektens slut.

I projekt för långsiktig platsutveckling passar SMaRT som en pusselbit. Erfarenheterna sprids därmed till många och till fler kompetenser som kommer att arbeta med andra platsutvecklingsprojekt framöver och fungera som bärare av SMaRTa idéer.

Vid projekttidens slut kommer nätverk och samarbeten där SMaRT är en bärande tanke att formaliseras och leva vidare. Arbetsätt och utvecklingsfokus prövat i SMaRT knoppas av i de sammanhang där de uppfattas som relevanta, till exempel fysisk planering, näringslivsutveckling, kommunikationsinsatser och utveckling av medborgardialoger, besöksmålsutveckling, persontransportlogistik, arbetsorganisation och ungas transportbehov.

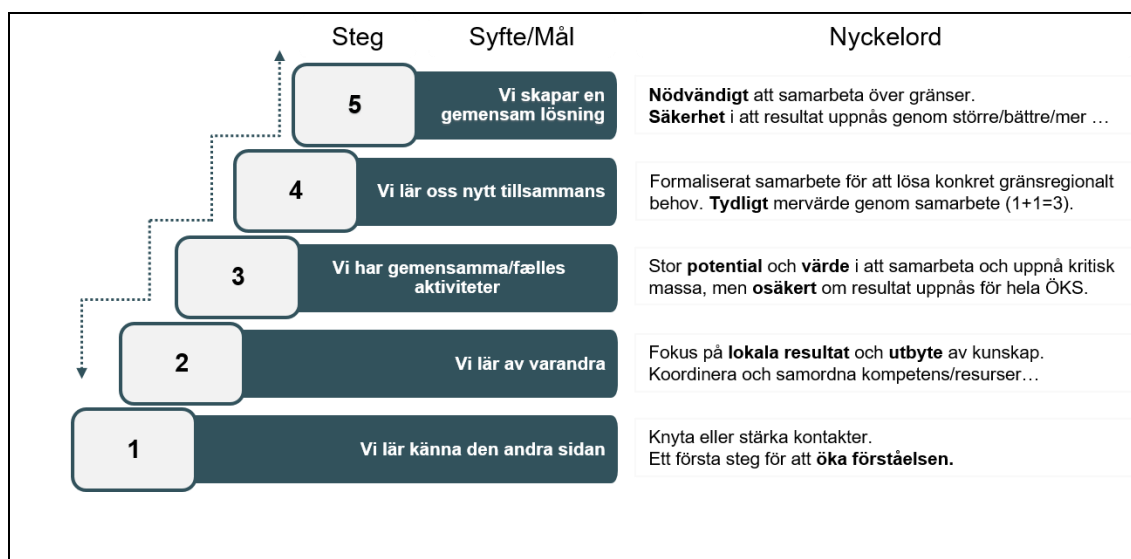
Konceptet Rejseholds digitala version utvecklas för att kunna fungera i andra projekt efter projekttiden för SMaRT är slut.

6. Gränsregionalt mervärde

- Vad har arbetet över gränsen betytt för projektets genomförande och resultat under perioden? Ange konkreta exempel.
- Utgå ifrån de olika nivåer för gränsregionalt mervärde som finns beskrivna på www.interreg-oks.eu och nedan. Redogör för vilken nivå projektet i sin helhet har befunnit sig på under perioden. (Nivån kan variera i olika aktiviteter och i projektets olika faser.)

Samverkan inom Akademin med följeforskning och stöd till SMaRT i form av utarbetade enkäter, insamling av data i olika delar av projektet och manual/loggbok till samskabelsemmodellens tillämpning har varit och är fortsatt viktiga för projektet.

Som en effekt av pandemin har projektets arbetsgrupp givit Hjärrings kommun uppdraget att tillsammans med den helt gränsöverskridande kommunikationsgruppen ta fram en coronaanpassad intern kommunikationsplan inklusive en digital mötesordning. Syftet är att skapa bättre relationer, internt lärande och sparring och mötesordningen är utarbetad i ett samarbete över gränserna.

Analys av projektets gränsregionala mervärde:

Den allmänna uppfattningen är att partnerskapet i huvudsak befinner sig på steg 2: ökad kunskap, delade idéer, relationer. Avsaknaden av fysiska möten har gjort att personliga relationer tar längre tid att utveckla och det återverkar på utbytet över gränsen. Språksvårigheter hanteras lättare när man börjar känna varandra, och frågeställningar kan då avhandlas otvunget utan att givna svar finns.

De akademiska parterna i SMaRT har lättare än kommuner att hitta samverkansformer och kommunikationsformer över gränserna. De är vanare att arbeta med kolleger i andra länder och använder samma grundparametrar i sitt arbete, vilket gör det möjligt att dela och vidareutveckla resultat som kommer SMaRT tillgodo.

Kommuner vill gärna dela med sig av erfarenheter man själv gjort, men har svårare att se hur andras lösningar behöver modifieras för att passa i den egna organisationen.

7. Näringslivets/erhvervslivets medverkan

- Analysera näringslivets/erhvervslivets medverkan under perioden och vilken nytta företagen/virksomhederne har haft av att medverka i projektet, exempelvis genom samverkan/samarbejde, som projektpartner eller som målgrupp.
- Använd gärna följande stödfrågor/spørgsmål för att följa upp företagets/virksomhedernes upplevda nytta och redogör för slutsatserna ihop med projektets egna observationer. Svar på frågorna/spørgsmålene nedan ska inte skickas in.

Stödfrågor/spørgsmål som kan ställas till företag/virksomheder som deltar i aktiviteter

1. Vilket är ert företags/virksomheds främsta motiv för att delta i projektet? Vilken nytta av projektet hoppas ni på?
2. Vilken nytta har ni hittills upplevt av att delta i projektet?
3. Till vilken grad anser ni att deltagandet i projektet har bidragit till förbättringar för er inom följande områden?

Nya nätverk

Omvärldsbevakning

Ökad kännedom om en viss bransch

Ökat samarbete/samverkan med andra företag

Ökat samarbete/samverkan med utbildnings- och forskningsaktörer

Ökad konkurrenskraft

Ökade satsningar på FoU

Nya produkter och tjänster

Kontakt med nya underleverantörer

Ökad försäljning/salg

Internationalisering

Kostnadsfördelar/omkostningsfördele

Ökat antal anställda/ansatte

Förbättrad rekrytering

Kompetensutveckling av medarbetare

Tillgång till riskkapital

Gradera utifrån följande skala:

Ingen förändring alls

Till låg grad

Till viss grad

Till hög grad

Till väldigt hög grad

Vet ej

Utveckla gärna svaret i ett öppet svarsfält.

4. Hur kan projektet vidareutvecklas för att medföra ökad nytta för er?

Analys av näringslivets/erhvervslivets medverkan under perioden:

I flera fall har redan existerande branschnätverk kunnat ges information och möjlighet att påverka och uttrycka intresse för framtida medverkan, men de samarbeten som finns har inte hunnit utvecklas och det är därför för tidigt att kunna ge svar på ovanstående frågor.

8. Periodens genomförda aktiviteter

- Redogör kortfattat för periodens aktiviteter utifrån godkänd tids- och aktivitetsplan. Nämn eventuella avvikelser från godkänd tids- och aktivitetsplan (ex. försening/forsinkelse, byte av personal, ändringar i arbetspaketet). Tänk på att redogöra för aktiviteter som innebär statligt stöd (framgår av projektbeslut/tilsagn) samt eventuella aktiviteter som genomförts utanför programområdet.
- Redogör för näringslivets/erhvervslivets deltagande i periodens aktiviteter. Med tanke på förseningar och påverkan på samhällsfunktioner och näringsliv under pandemin har inte näringslivets delaktighet i projektet ännu kunnat utvecklas.
- Redogör för arbetet med horisontella kriterier i periodens aktiviteter. Utgå ifrån ansökan och vägledning på www.interreg-oks.eu. Ge konkreta exempel.
I processer som är under utveckling kommer de horisontella kriterierna att få ett större fokus när tidsplaner och samverkansprojekt kan börja justeras.
- Analysera hur periodens genomförda aktiviteter bidrar till projektets framdrift och förmåga/evne att nå resultat.

Aktivitet 1. Kommunikation (både internt i projektet och externt för att sprida resultat)

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Kommunikationsmöten

Regelbundna möten med kommunikationsansvariga från alla platser genomförs. Samordning sker av Lead partners kommunikationsansvariga. Kommunikationsplan är skriven och inrapporterad under period1.

Grafisk profil

För att skapa enhetlig kommunikation i delområdena och för igenkänning och tydlighet har en gemensam grafisk profil arbetats fram. En grafisk profil ger också tyngd i kommunikationen, vilket är relevant för såväl allmänhet som beslutsfattare och andra typer av intressenter som alla är målgrupper som ska nås av projektinformationen.

Hemsida

För främst övergripande men även löpande information om projektet har en grundläggande hemsida för projektet skapats. <https://smartprojekt.se/>

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevets målgrupp är främst de som direkt eller indirekt berörs av projektet. Det är också relevant för beslutsfattare som följer projektet och för att ge projektdeltagarna i de olika delområdena mer lättsmält information om de case som pågår i de olika delområdena. Utgångspunkten är att det kommer ut varannan månad.

Pandemianpassad intern kommunikationsplan

Projektets arbetsgrupp tog fram en riskanalys när effekterna av pandemin började stå klara. I riskanalysen lyftes den interna kommunikationen som ett riskområde då pandemin kraftigt påverkar den interna kommunikationen och därmed också arbetet med det gränsöverskridande lärandet. Hjörings kommun fick i uppdrag att tillsammans med kommunikationsgruppen ta fram en pandemisäker intern kommunikationsplan, som sedan omskapades till en digital mötesordning för att säkra kommunikation och lärande i hela projektet. Kommunikationsgruppen har lagt mycket tid på att göra en gedigen plan med olika digitala mötesformer för att försöka skapa intressant och engagerande innehåll till detta.

Vad är gjort?

Konkreta åtgärder är förberedda för att lansera projektet och även texter till enskilda case. Information är publicerad eller på väg att publiceras. Även pressinformation är förberedd.

På grund av pandemin har enkäter omformulerats så att man inte längre frågar om de resealternativ man för närvarande använder/föredrar/känner till utan om hur situationen var precis innan de mest omfattande restriktionerna slog igenom våren 2020.

Kommunikationen har ofta karaktären av information. Sociala medier ger tillfälle till interaktivitet (dvs kommunikation). Samtal som inleds under samskabelse kan föras vidare på nätet. Även samskabelse kan tillämpas digitalt.

Horisontella kriterier

Ju fler kommunikationskanaler, ju större chans att träffa målgrupper man önskar involvera. Vissa kanaler har olika träffhytor. Kommunikationsplanen riktar kommunikationen effektivaste vägen.

Aktivitet 2. Projektledning

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Projektledningen för SMaRT strävar efter att hålla ihop projektet i sin helhet utan att gå ner i detaljer i det lokala arbetet. De lokala projektkoordinatorerna ansvarar för att bidra till projektets övergripande mål, resultat, indikatorer och mätetal. I detta arbete ingår regelbundna avstämningar med den nationella koordinatören i Danmark och Hallandsområdets projektkoordinator. Koordineringsgruppen med representanter från samtliga partners möts digitalt var tredje vecka.

I samband med att projektet ska lämna lägesrapport till Interreg ÖSK har lokala lägesrapporter tagits fram. Där beskriver varje partner sitt arbete utifrån aktiviteter, analys, horisontella kriterier mm. Dessa lägesrapporter används som underlag för att sprida erfarenheter, lyfta angelägna teman och initiera lärande över gränserna och mellan professioner.

Projektets styrgrupp har mötts digitalt vid två tillfällen under perioden. Styrgruppen får uppdaterad sammanfattad information om projektets utifrån svensk och dansk horisont, ekonomisk rapport mm. En riskanalys för pandemins påverkan på projektet samt en åtgärdsplan togs fram som ett underlag för beslut om arbetsformer i styrgruppen. Riskanalysen har bidragit till pandemianpassad gemensam planering och struktur där man gått från fysiska träffar till enbart digitala möten och metoder.

Projektledaren och den danska nationella koordinatören utgör tillsammans med Lead Partners ekonom och kommunikator projektledningen. Projektledningens ansvarsområden är fördelade mellan de fyra rollerna. Gemensamma uppgifter är till exempel att planera information och underlag till styrgruppsmöten och koordineringsmöten. Den nationella koordinatören i Danmark deltar i mötena med de tre universiteterna för att säkerställa samordningen i gruppen och projektledningen. Samskabelse och Rejsehold som är två danska metoder som Danmarks nationella koordinatör ansvarar för att koordinera.

Att ständigt mötas digitalt innebär svårigheter i relationsskapandet över gränserna, vilket är nödvändigt för att kunna finna samverkan och gemensam utveckling. Det påverkar också det gränsöverskridande lärandet när projektdeltagarna kommit närmare de lokala casens innehåll genom att besöka varandras platser. Ett sett att lösa detta beskrivs i den digitala mötesstruktur som tagits fram där gränsöverskridande sparringgrupper regelbundet ska mötas digitalt för att hjälpa och stödja varandra i de olika casen.

Trots dessa utmaningar går arbetet i projektet framåt, om än i något långsammare tempo, då all planering behöver omvärderas och anpassas till restriktioner som snabbt kan ändras.

Flera partners upplever att projektet försenas pga samhällets nedstängning. Personal arbetar hemifrån och skolor hålls stängda. Metoder som samskabelse och rejsehold går inte att genomföra med fysiska träffar som planerat utan har fått arbetas om och anpassas till digitala möten. Besöksnäringen har tappat besökare och vet inte om de finns kvar när pandemin är över. Bilresandet blir nödvändigt då kollektivtrafiken arbetar för minskat resande snarare än uppmuntrar val av ett hållbarare resealternativ. Under året vistades besökare i betydligt högre grad än andra år ute i naturen när andra besöksmål inte kunde hålla öppet som vanligt, eller ens alls. Det i sin tur skapade ökad trängsel vid entréer till cykel- och vandringsleder, badplatser, skidbackar, skridskoisar och andra utomhusaktiviteter.

Analys

Det tar tid att få ett projekt på rätt bana och utmaningen blir större när deltagarna inte kan träffas fysiskt och skapa de relationer som är nödvändiga. Det blir än viktigare att projektdeltagarna delar med sig mer av sitt arbete, till exempel genom att i högre grad analysera det. Atmosfären bland projektets medarbetare är god och även om språksvårigheterna ibland gör sig påmind så har projektet funnit trygghet och struktur i kommunikationen.

När planeringen ofta hamnat i behov av anpassning utifrån pandemirestriktioner har den digitala tekniken hamnat i fokus. Nu behöver projektet även ta ett större grepp om de horisontella kriterierna och använda mer kraft att dra nytta av de analyser deltagarna kan göra av sitt arbete och det förändrade samhälle som växer fram i pandemins spår.

Aktivitet 3 Gemensamt lärande

Aktivitet 3.1 Tematiska workshops

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

En projektövergripande digital workshop genomfördes den 21-23 oktober 2020 med Hjörning som värd. Svenska partners kunde utifrån svenska restriktioner och via den digitala plattformen närvara fysiskt i Lidköping. Efter deltagarnas upplevelse av det digitala formatet anpassades workshopen till halvdagar över 3 dagar. Programmet växlade mellan föreläsningar och gruppdiskussioner. Temat var samskabelse, rejsehold och förändring av resebetenden (t ex nudging). Samskabelsemetoden användes som mötesverktyg.

Under workshopen fördes också diskussioner om vilka ämnen som är viktiga att ta upp på framtida workshops.

Analys

En förlust med att hålla alla workshops digitalt är bristen på tillfällen att bygga relationer mellan de svenska och danska partners.

Särskilt gruppsamtalen gav sparring och goda insatser för pågående arbete. Efter workshopen stod det klart att samskabelseprocessen måste arbetas om för digitalt bruk när fysiska möten inte är möjliga om de bästa lösningarna ska komma fram.

Aktivitet 3.2 Tematiska rejsehold/peer review

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Konceptet rejsehold är nu utvecklat av Hjörning och Aalborg kommune till en digital variant i tätt samarbete mellan projektets andra aktörer. Det testades med hjälp av ett case från Aalborg i samband med workshop 21-23 oktober 2020 för att ge ytterligare input till konceptutvecklingen. Bland annat har två reseledare (en dansk och en svensk) utsetts som ska fortsätta arbeta på

konceptet, leda arbetet med rejsehold och bidra till förutsättningar för att konceptmodellen ska kunna komma andra projekt till del efter SMaRT genom en manual (gjord i samverkan över gränsen). En vinst är att det blir lättare att rekrytera experter när de inte behöver lägga tid på att resa.

Vidare har man identifierat problem som söker lösning, vilken specifik expertkunskap man har behov av och experter med matchande kompetens.

Halland är först ut med att göra ett digitalt rejsehold.

Aktivitet 4. Hållbarare resande

Aktivitet 4.1 Halland Hållbarare resande

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Platser för servicenoder längs välanvända cykelstråk är identifierade. Placeringen spelar roll för tilliten till hållbara alternativa transporter med cykel.

Arbetet med test av hyrcykelsystem har påbörjats. Cykelsystemet förväntas ha en positiv inverkan på folkhälsa och ekologisk miljö och bidra till en ”människovänligare stad” genom marknadsföring av Varberg som cykelstad.

Behov av digitala behov kartläggs som underlag för en kravspecifikation för lämpliga verktyg. Här är målet sammanknutet med social hållbarhet och folkhälsa.

Horisontella kriterier

I samband med upphandling av testutrustning har kriterier för tillgänglighet beaktats.

Aktivitet 4.2 Hjørring Hållbarare resande

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Samskabelsemetoden omarbetas för att kunna användas digitalt. Aalborg universitet har utarbetat en schablon till loggbok för användning i samskabelseprocessen. Loggboken presenterades på workshopen i oktober 2020. I loggbogen antecknas händelser, utveckling, resultat och reflektioner under en bestämd tidsrymd under givna rubriker.

Enkät för insamling av baselinedata för pendling och transporter på Skolevängen är färdigställd.

Stor del av tiden denna period har lagts på förberedelser inför kommunikationsinsatser som ska användas när pandemiläget förbättrats.

Aktivitet 4.3 Västra Skaraborg

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

De geografiska naven i området identifierades under period 1. Under period 2 gjordes en kartläggning av nuläget på de utvalda platserna vad gäller till exempel tillgänglighet till hållbara resealternativ och tillgång till information. Kartläggningen kommer att användas som planeringsunderlag för test och troligen också för ett framtida formaliserat samarbete i Västra Skaraborg efter projekttidens slut.

Sommaren 2020 genomfördes den första av tre attitydundersökningar under projekttiden på 5 olika platser i Västra Skaraborg. Enkäten genomfördes i samarbete med Högskolan i Skövde. 297 respondenter besvarade enkäten, som blir en referenspunkt för senare undersökningars mätetal. Tre tendenser kan urskiljas:

1. Majoriteten av besökarna använder huvudsakligen bil.
2. Medvetenheten om alternativa färdmedel är låg.
3. När det gäller planering av semesterresor spelar hänsyn till ekologisk hållbarhet en mindre roll.

Högskolan i Skövde har påbörjat den fullständiga analysen undersökningen.

I projektet ska ett antal tester genomföras för att kunna analysera mobilitetslösningar som passar i landsbygdsmiljö utifrån målet om minskning av koldioxidutsläpp. Med hjälp av samskabelse och i samarbete med Högskolan i Skövde har målgrupps- och intressentanalyser och kartläggning av genomförbara mobilitetslösningar påbörjats.

Testerna omfattar hop-on-hop-off-buss, elbilspool, riskanalys för cykelvägar i stadsnära miljöer, hyrcykelsystem och landsbygdslösningar för resor utanför kollektivtrafikområden. Fokus är besökare och besöksnäring men transportlösningarna ska också kunna användas för boende.

En upphandling är påbörjad för att få ett kunskapsunderlag om valbara affärsmodeller. Arbetet är fortfarande en fråga för projektledningen för Västra Skaraborg. Med tiden tas affärsanalyser fram enligt gängse affärsmodeller, för att säkerställa affärsmässigheten i mobilitetstjänsterna.

En upphandling om förarlösa elshuttlar är utformad men ännu inte processad.

Horisontella kriterier

Uppdragsbeskrivningen för studien kring förarlösa elshuttlar omfattar hänsyn till SMaRT-projektets horisontella kriterier.

Upphandling av tjänster görs bland annat med hänsyn till företags förhållande till hållbarhetsfrågor som miljöpåverkan, jämställdhet och allas lika värde. Anbudssvaret ska beskriva hur företaget arbetar icke-diskriminerande och med miljö- och jämställdhetsfrågor.

Näringslivets medverkan

Näringslivet företräds av besöksnäring i form av mathantverk och boenden, andra näringar som ligger utanför kollektivtrafikområden och en stor evenemangsarena (Vara Konserthus). Ett befintligt nätverk av företagare har också informerats om projektet.

Under perioden utökades den befintliga referensgruppen med ett företag i hotellbranschen.

Aktivitet 4.4 Aalborg Hållbarare resande

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Aktiviteten handlar om arbetspendling i en tid när de anställda inte arbetat på sin arbetsplats pga pandemi.

Den utarbetade enkäten är därför nu helt neutral vad gäller den nuvarande pandemisituation och innehåller inga tidsbundna parametrar.

Näringslivets medverkan

Näringslivet finns företrätt av Nabogo, en samåkningsapp som utvecklas i samspel med offentliga och privata aktörer för persontransporter.

Aktivitet 4.5 Region Nordjylland/Nordjyllands Trafikselskab

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

En överblick över och test har gjorts av de redskap som finns att använda till att genomföra en virtuell workshop med unga. Den slutliga utformningen av programmet ska göras ihop med gymnasiet.

I aktivitetens andra del ska planeringsförutsättningarna i samband med nybygge av sjukhus kartläggas bland annat med hjälp av SMaRT. Parkering, angöring av kollektivtrafik, cykelparkeringar och övrig utformningen av yttre och inre miljöer påverkas av människors benägenhet att använda hållbara resealternativ till bil. Programmets slutliga utformning ska göras tillsammans med sjukhuset.

Aktivitet 5

Aktivitet 5.2 Potentiella CO₂-minskningar

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Potentiella CO₂-minskningar ska beräknas på grundval av data inhämtat genom en utarbetad enkät.

Chalmers har under perioden i huvudsak arbetat med att utveckla metodik för hur CO₂-minskningarna från projektets aktiviteter ska beräknas.

Eftersom projektets olika fall skiljer sig åt, liksom hur data kommer att samlas in, behöver det tas i beaktande vid fastställande av referensläge. Pandemin försvårar också bedömningen av referensläget.

Att hantera dels de direkta minskningarna från en ändring av beteende eller transportform; dels de dynamiska ”ringar-på-vattnet”-effekterna av att en viss grupp ändrar beteende eller transportform och hur detta sprider sig till andra grupper/individer; och slutligen de långsiktiga effekterna som också inkluderar hur energisystemet ändras under tid är en viktig del av Chalmers följeforskning inom projektets ram.

Aktivitet 5.3 Dialog intressenter

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Attitydundersökningar

Aalborg har med hjälp av en enkät gjord i samarbete med Aalborgs universitet genomfört en undersökning som beräknas helt genomförd under februari 2021.

Västra Skaraborgs attitydundersökning är gjord med hjälp av Högskolan i Skövde under sommaren 2020.

I Halland sköts en första attitydundersökning upp till våren 2021. Frågorna utformas tillsammans med Chalmers och Högskolorna i Skövde och Halmstad.

Dessutom planeras enkätundersökningar på Nordjylland av gymnasieelever och sjukhusanställda.

Samskabelsemetoden har inte kunnat genomföras med allmänheten som det var tänkt pga pandemirestriktioner. Gemensamt i projektet förs dialog kring hur metoden ska kunna genomföras i digitalform.

Aktivitet 5.4 Fortsatt arbete kring hållbart resande

Redogörelse och analys av periodens aktivitet:

Att jobba ihop med andra intressenter i stadsplanering och platsutveckling sätter det hållbara resandet i centrala planeringsfunktioner. Spridningseffekter av arbetssätt och metoder når fler och nya medarbetare.

Västra Skaraborg innefattar 5 kommuner som samverkar för att de underlag/analyser/studier mm som tas fram i projektet ska ligga till grund för att ökat samarbete mellan kommunerna genom gemensamma planer och strategier för ett långsiktigt arbete.

Horisontella kriterier

De underlag som tas fram för långsiktigt arbete ska även innehålla de horisontella kriterierna.

Näringslivets medverkan

För att kunna erbjuda hållbara mobilitetstjänster krävs en samverkan med näringen.

9. Förändringar och avvikelser under perioden

- Analysera konsekvenserna av periodens större avvikelser i förhållande till godkänd tids- och aktivitetsplan.
- Kommentera hur eventuella avvikelser påverkar resultaten.

Analys av förändringar och avvikelser under perioden:

Pandemin har orsakat många förseningar och inställda delmoment.

En riskanalys med anledning av pandemiläget som projektledningen gjorde och överlämnade till styrgruppen under hösten 2020 visade att den fortsatta nedstängningen framför allt i Danmark och bristen på normalisering i samhället på ömse sidor om Kattegatt lär pågå också under åtminstone första halvåret 2021. Konsekvenserna blir att projektet anpassar arbetet efter rådande förhållanden. Ett identifierat riskområde var den interna kommunikationen. Hjörning kommun har tillsammans med kommunikation ta fram en pandemianpassad intern kommunikationsplan, som nu är levererad. Där ingår en ny digital mötesordning med en aktivitetsplan för gemensamma aktiviteter.

Det ger tillfälle till nya infallsvinklar men tar tid. Det får också kvalitativa konsekvenser för insamlade data och därmed på hur god följeforskning Akademin kommer att kunna leverera, men är sett som en nödvändighet för att projektet inte i samma grad ska vara påverkat av den akuta situationen och för att projektet inte ska gå i stå.

Om en del precision i mätningarna går förlorad kan det också vara så att "normaliteten" också förändras – det som var normalt i februari 2020 kanske aldrig mer blir normalt på samma sätt. Därför blir en anpassning efter rådande förhållanden samtidigt en förutsättningslös anpassning till en okänd ny normalitet.

En sammanhållen bedömning är att det tagit tid att ställa om i förhållande till restriktioner, frånvarande medarbetare, digitala plattformar och en allmänhet vars resvanor starkt förändrats på kort tid. När situationen utvecklats till en annorlunda nivå av normalitet påbörjas ett slags "reparationsarbete" i kombination med skademinimering så att projektmålen kan bibehållas men metoderna att nå dem modifieras eller byts ut.

10. Ekonomiskt utfall

- Analysera och kommentera större avvikelser mellan budgeterade och redovisade kostnader.
- För rapporteringsperiod 3-6: Analysera och kommentera projektets ackumulerade spenderingstakt (*Obs utgå från projektstart fram till nuvarande rapporteringsperiod*)

Analys av avvikelser och spenderingstakt:

På grund av pandemirestriktioner har budgeterade medel för resor och logi inte använts under perioden. På grund av förseningar av många tidsplaner och att möten av olika slag hållits online, har medel för utrustning kopplade till case och externa främmande tjänster inte heller förbrukats så som beräknat. Med hänsyn till förändrade förutsättningar har de danske partnerna inte heller förbrukat personaltimmar i budgeterad utsträckning denna period.

Förväntningarna är att när restriktionerna släpper kommer budgeterade medel att användas under projekttiden. En viss osäkerhet råder dock kring medel för resor.

Projektet har ställt en fråga om eventuell om disponering av medel för reskostnader till annan budgetpost till projektets handläggare på Interreg ÖKS, men inga konkreta planer finns för närvarande.

11. Programmets sammanställning av resultat

Interreg ÖKS har valt att arbeta med teman för att kunna samla upp och aggregera projektresultat för att kunna visa resultat för hela programmet. Teman ska fungera som ett komplement till aktivitetsindikatorerna och användas i programmets resultatsammanställning. Teman har valts utifrån målsättningar i programmets projekt och för att de ska vara lätta att kommunicera.

Redogör för era viktigaste konkreta resultat som kan bidra till något eller några av nedan teman. Kommentera och tydliggör kortfattat utfallen/resultaten. Ange konkreta case och exempel. Berätta hur det gränsregionala arbetet har haft betydelse för resultatet.

Fossilfrihet/Grön omställning/Grøn omstilling

Trafik

Byggande/Byggeri

Nya metoder

Attitydförändring

Annat
<p>Nya jobb Studenter i jobb Fler jobb Större arbetsmarknad Nyanlända i jobb Annat</p>
Projektets bidrag till Nya jobb:
<p>Konkurrenskraftiga företag/virksomheder Internationalisering/nya marknader Bättre avsättning Investeringar Annat</p>
Projektets bidrag till Konkurrenskraftiga företag/virksomheder:
<p>Bättre hälso- och sjukvård/helse- og sygehusvæsen Bättre behandlingar E-hälsa Annat</p>
<p>Projektets bidrag till Bättre hälso- och sjukvård/helse- og sygehusvæsen: SMaRT-projektet är inte inriktat på hälso- och sjukvårdsorganisation. Folkhälsa och arbetspendling (också för vårdanställda) ingår, men ryms inte under denna rubrik.</p>
<p>Hållbara transportsystem</p>
<p>Projektets bidrag till Hållbara transportsystem: Halland och Västra Skaraborg bidrar med test kring hyrcykelsystem för utveckling av ekologiskt och socialt hållbara transporter. Den ekonomiska hållbarheten är ännu inte bedömd.</p>
<p>Projektets resultat faller utanför ovanstående teman ☐</p>